Türkiye’de Organize Sanayi Bölgelerinin Kurumsalla?mas? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkiye’de Organize Sanayi Bölgelerinin Kurumsalla?mas? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31982

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) kurumsal kapasitesini ve yönetimsel olgunlu?unu de?erlendirmek amac?yla 2015 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Ölçek, Türkiye'deki OSB'lerin yasal düzenlemelere uyumu, organizasyonel yap?s?, ?effafl???, hesap verebilirli?i, hizmet kalitesi ve çevre yönetimi gibi çok boyutlu kurumsalla?ma unsurlar?n? ölçmeyi hedefler. Bu araç, OSB yönetimlerinin mevcut durumlar?n? analiz etmelerine ve kar??la?t?klar? sorunlara yönelik çözüm önerileri geli?tirmelerine bilimsel bir zemin sa?lamaktad?r.

Ölçek, Hasan Da?lar taraf?ndan yürütülen akademik bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi? olup, sanayile?me politikalar?n?n etkinli?ini art?rma ve bölgesel kalk?nmaya katk?da bulunma potansiyeli yüksek olan OSB'lerin yönetimsel standartlar?n? incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Organize Sanayi Bölgesi (OSB), Kurumsalla?ma, Örgüt Yap?s?, Yönetim, Sanayile?me, Hesap Verebilirlik, ?effafl?k, Türkiye, Organizasyonel Geli?im.

Yazarlar

Hasan Da?lar.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Türkiye'deki Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) kurumsal geli?im düzeylerini sistematik bir biçimde belirlemektir. Bu belirleme, OSB'lerin sadece fiziksel altyap? sa?lamakla kalmay?p, ayn? zamanda etkin bir yönetim, ?effaf karar alma süreçleri ve yüksek hizmet kalitesi sunma yeteneklerini de?erlendirmeyi amaçlar. Elde edilen veriler, OSB yönetimlerine ve ilgili kamu kurulu?lar?na, kurumsal zay?fl?k alanlar?n? tespit etme ve stratejik iyile?tirme planlar? haz?rlama konusunda rehberlik etmektedir.

Ölçek, OSB'lerin planl? sanayile?me, kentle?meye katk?, altyap? hizmetlerinin maliyet etkinli?i ve çevre yönetimi gibi kritik i?levlerdeki performans?n? ölçerek, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal kalk?nma hedeflerine ula?mas?nda OSB'lerin rolünü maksimize etmeyi hedeflemektedir.

Yap?

Türkiye'de Organize Sanayi Bölgelerinin Kurumsalla?mas? Ölçe?i, çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Kurumsalla?ma yap?s?, bir kurumun örgütsel olgunlu?unu, çevresel de?i?ikliklere uyum yetene?ini ve karar alma süreçlerinin rasyonelli?ini yans?t?r. OSB ba?lam?nda bu yap?; yasal düzenlemelere uyum, organizasyonel netlik, kalite yönetim sistemlerinin uygulanmas?, iç

ARABPSYCHOLOGY.COM

denetim mekanizmalar?n?n varl???, ?effafl?k ve hesap verebilirlik gibi temel kurumsal yönetim ilkelerini içerir.

Ölçek maddeleri incelendi?inde, kurumsal yap?n?n genellikle a?a??daki alt boyutlar? kapsad??? görülmektedir:

Yasal ve Planlama Kapasitesi: Yasal düzenlemeler ve planl? sanayile?meye katk? (Madde 1-4).
Organizasyonel Olgunluk ve Yönetim: Görev tan?m?, organizasyon ?emas?, e?itim ve ekip çal??mas? (Madde 5-11).
?effafl?k ve Hesap Verebilirlik: Karar alma özerkli?i, misyon/vizyon belirlenmesi, bilgiye eri?im ve denetim (Madde 12-19).
Çevresel ve D?? ?li?kiler: Çevre yönetimi, bilgi payla??m?, i?birli?i ve teknoloji geli?tirme (Madde 20-27).

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair detayl? istatistikler ("-") belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in akademik bir dergide yay?mlanan bir çal??ma kapsam?nda geli?tirildi?i göz önüne al?nd???nda, içerik geçerli?inin sa?lanmas? için uzman görü?lerine ba?vurulmu? olmas? muhtemeldir. Ölçek maddelerinin kapsaml?l???, OSB mevzuat?n? ve yönetim pratiklerini derinlemesine ele almas? nedeniyle yüksek bir yüzey ve içerik geçerli?ine i?aret etmektedir.

Yap? geçerli?inin (Construct Validity) belirlenmesi için, ölçe?in ölçtü?ü kurumsalla?ma yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu olup olmad???n? gösteren istatistiksel analizlerin (muhtemelen Faktör Analizi) yap?lmas? gerekmektedir. Kullan?c?lar?n, ölçe?i uygulamadan önce ilgili referans makaleyi (Da?lar, 2015) inceleyerek geçerlik çal??malar?na dair ayr?nt?l? bilgilere ula?malar? önerilir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik analiz sonuçlar? ("-") aç?kça sunulmam??t?r. Tipik olarak, bu tür Likert tipi geli?tirme ölçeklerinde iç tutarl?l???n (Internal Consistency) ölçülmesi amac?yla Cronbach Alfa katsay?s? hesaplan?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ölçe?in güvenilirli?inin tam olarak de?erlendirilebilmesi için, orijinal çal??mada yer alan iç tutarl?l?k analiz sonuçlar?n?n incelenmesi kritik öneme sahiptir. Ölçe?in 27 madde gibi yüksek say?da madde içermesi, tutarl? bir yan?t setinin beklenmesini sa?lamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Türkiye'de Organize Sanayi Bölgelerinin Kurumsalla?mas? Ölçe?i, kurumsalla?man?n hukuki, organizasyonel ve yönetimsel boyutlar?n? kapsayan 27 maddeden olu?maktad?r. Bu kadar geni? bir yelpazeyi kapsayan bir yap?n?n tek boyutlu olmas? beklenemez. Bu nedenle, ölçek geli?tirme sürecinde muhtemelen Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s? belirlenmi?tir.

Faktör analizinin amac?, 27 maddenin hangi temel kurumsal faktörler alt?nda topland???n? ortaya koymak ve kurumsalla?ma kavram?n? daha yönetilebilir alt boyutlara ay?rmakt?r. Örnek maddeler (Organizasyon ?emas?, denetim, çevre yönetim sistemi) farkl? kurumsal i?levlere i?aret etti?inden, ölçe?in çok faktörlü bir yap? sergiledi?i tahmin edilmektedir. Orijinal çal??man?n incelenmesi, bu faktörlerin net isimlerini ve madde da??l?mlar?n? sa?layacakt?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Öz Bildirim (Self-Report) Envanteri

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) yönetim kademeleri, yöneticileri ve ilgili personel.

Age Group: Yeti?kin (Organizasyonel ba?lamda çal??an profesyoneller).

Population Details: Türkiye genelindeki Organize Sanayi Bölgeleri yönetimlerinde görevli kat?l?mc?lar. Ölçe?in uygulanmas? için OSB'lerin kurumsal yap?s?n? ve i?leyi?ini iyi bilen personel gereklidir.

Test Methodology: Ölçek 5'li Likert derecelendirme format?n? kullanmaktad?r:

Tamamen Kat?l?yorum (5)
Kat?l?yorum (4)
Karars?z?m (3)
Kat?lm?yorum (2)
Kesinlikle Kat?lm?yorum (1)

Anahtar Kelimeler

OSB Yönetimi, Kurumsal Kapasite, Kalite Yönetim Sistemi, Çevre Yönetimi, OSBÜK, Endüstriyel

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geli?im, Örgütsel Esneklik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: hdaglar@karatekin.edu.tr

Correspondence Address: Çank?r? Karatekin Üniversitesi, ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi (Tahmini).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2015

?zinler ve Kullan?m: Ölçek, akademik bir makale içinde yay?mlanm??t?r ve bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilir. Ticari veya geni? çapl? kurumsal uygulamalar için yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Sorumlu Yazar: Hasan Da?lar.

Ücret: Ölçek kullan?m? için herhangi bir ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: turkiyede-organize-sanayi-bolgelerinin-kurumsallasmasi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Da?lar, H. (2015). Türkiye'de organize sanayi bölgelerinin kurumsalla?mas? ve kar??la?t?klar? sorunlara çözüm önerileri. *Çank?r? Karatekin Üniversitesi ??BF Dergisi*. Makalenin dijital nesne tan?mlay?c?s? (DOI) a?a??dad?r: http://dx.doi.org/10.18074/cnuiibf.239

Türkiye'de Organize Sanayi Bölgelerinin Kurumsalla?mas? Ölçe?i Maddeleri

ORGAN?ZE SANAY? BÖLGELER?N?N KURUMSALLA?MASI

OSB ile ilgili yasal düzenlemeler OSB lerin kurumsalla?mas?n? sa?lar.
OSB planl? ve düzenli sanayile?meyi sa?lamada önemli bir araçt?r.
OSB kentle?meyi yönlendirir ve düzenli kentle?meye katk?da bulunur.
OSB'lerde dü?ük maliyetle altyap? hizmetleri verilmektedir.
OSB'mizin aç?k ve net haz?rlanm?? bir organizasyon ?emas? vard?r.
OSB'mizde tüm çal??anlar?n görev, yetki ve sorumluluklar? yaz?l? olarak belirlenmi?tir.
OSB'mizde hizmet kalitesini geli?tirme (kalite yönetim sistemi) çal??malar? yap?lmaktad?r.
OSB'mizde i?ler belli bir sistem içerisinde gerçekle?tirilir ve ekip çal??mas? yap?l?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

OSB'mizde çal??anlar düzenli olarak e?itime tabi tutulur.
OSB'mizde birimler aras?nda iyi bir ileti?im ve i?birli?i vard?r.
OSB'mizin örgüt yap?s?, de?i?imlere çabuk cevap verecek ?ekilde esnektir.
OSB'miz kendi kararlar?n? alabilen bir kurumdur.
OSB'mizin misyonu ve vizyonu OSB yönetimi taraf?ndan belirlenmi?tir.
OSB'miz ile ilgili bilgilere, ilgili ki?i ve kurulu?lar kolayca ula?abilmektedir.
OSB yönetiminin ald??? kararlar ?effaf ve hesap vermeye aç?kt?r.
OSB'mizin internet sitesi vard?r ve bilgiler h?zla güncellenmektedir.
OSB ile ilgili hesaplar muhasebe standartlar?na uygun olarak kaydedilmekte ve raporlanmaktad?r.
OSB'miz denetim kurulu, iç denetim yapar ve kay?tlar? düzenli kontrol eder.
OSB yönetimi, kararlar?ndan do?an sonuçlar?n sorumlulu?unu üstlenmektedir.
OSB'mizde etkili bir çevre yönetim sistemi uygulanmaktad?r.
OSB'miz di?er OSB lerin ba?ar?l? uygulamalar?n? örnek al?r.
OSB'lerde i?letmeler aras?nda bilgi payla??m?n? ve kullan?m?n? sa?layan etkin bir ileti?im a??na ve bilgi bankas?na ihtiyaç vard?r.
Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu?u (OSBÜK), OSB'lerin yard?mla?malar? ve ortak sorunlar?n?n çözümünde etkilidir.
OSB'ler yat?r?mc?lara rehberlik etmekte ve dan??manl?k hizmetleri sunmaktad?r.
OSB'lerde teknoloji geli?tirme merkezleri kurulmas? faydal?d?r.
Çevremizdeki Üniversiteler ile OSB'mizin yak?n i?birli?i vard?r.
Organize sanayi bölgelerinde kurum kimli?i olu?mu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM